

Sygn. akt: I C 1702/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Szymon Śniady

Protokolant: sekretarz sądowy Agata Wójciak

po rozpoznaniu 16 listopada 2021 roku w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku Spółdzielczego z siedzibą w M.

przeciwko J. O.

o uznanie czynności za bezskuteczną

1. utrzymuje w mocy punkt 1 wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z 23 marca 2021 roku wydanego w sprawie I C 1702/20;
2. uchyla punkt 2 wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z 23 marca 2021 roku wydanego w sprawie I C 1702/20 i zasądza od pozwanej J. O. na rzecz do powoda (...) Banku Spółdzielczego z siedzibą w M. kwotę 1217 (tysiąc dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, w tym kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. zwraca powodowi (...) Bankowi Spółdzielczemu z siedzibą w M. ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 849 (osiemset czterdzieści dziewięć) złotych tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu;
4. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 1702/20

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 sierpnia 2020 roku, powód (...) Bank Spółdzielczy w M. reprezentowany przez pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego wniósł o uznanie za nieskuteczną w stosunku do powoda umowy darowizny udziału nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w (...) VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą pod numerem (...) sporządzonej w formie aktu notarialnego w dniu 8 marca 2018 roku przez notariusza A. G. nr Rep. A (...) ma mocy której I. M. (1) darowała udział w opisanej nieruchomości na rzecz J. O., a która to czynność została dokonana z pokrzywdzeniem Powoda. Strona powodowa wniosła również o zasądzenie od pozwanej J. O. kosztów postępowania. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że dłużniczka I. M. (1) zawarła z powodem umowę o kredyt konsumencki nr (...), a wobec braku wywiązywania się z obowiązku spłacania należności, powód wypowiedział umowę kredytową. Powód wniósł następnie do Sądu Rejonowego w (...) pozew przeciwko I. M. (1) i poręczycielowi U. A., w wyniku czego Sąd Rejonowy w (...) wydał nakaz zapłaty w dniu 20 lipca 2008 roku, który został opatrzony klauzulą wykonalności 24 listopada 2008 roku. Zgodnie z informacjami zawartymi w pozwie, podczas przeprowadzania postępowania egzekucyjnego powód powziął wiadomość, iż I. M. (1) w dniu 8 marca 2018 roku

dokonała darowizny udziałów w nieruchomościach opisanych w księgach wieczystych (...) sporządzonych w formie aktu notarialnego numer Rep A (...)

/pozew k.3 – 6/

Zarządzeniem z dnia 10 listopada 2020 roku, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wezwał pozwaną do uzupełnienia braku formalnego odpowiedzi na pozew poprzez złożenie jej odpisu wraz z odpisem załączników w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pisma. Pozwana otrzymała wezwanie w dniu 30 listopada 2020 roku i nie uzupełniła braków w terminie.

/zarządzenie k.61, epo - z systemu (...)

Zarządzeniem z dnia 22 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zwrócił odpowiedź na pozew, z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych odpowiedzi na pozew w terminie.

/zarządzenie k.66/

W dniu 23 marca 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wydał wyrok zaoczny, w którym uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) Banku Spółdzielczego z siedzibą w M. umowę darowizny udziału 1/2 w nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A numer (...) między I. M. (1) a obdarowaną J. O..

/wyrok zaoczny k.79/

Pismem z dnia 19 kwietnia 2021 roku J. O. wniosła sprzeciw od wyroku zaocznego, zaskarżając go w całości oraz wniosła o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych w całości. W uzasadnieniu sprzeciwu, strona pozwana wskazała, że kwestionuje wydane orzeczenie w całości. Strona pozwana wskazała, że powód dysponował treścią umowy darowizny, w której wskazano inną wartość aniżeli tą wskazaną w pozwie. Pozwana wskazała również, że do akt księgi wieczystej wpłynęły wnioski 3 wierzycieli, z których wynikało że nieruchomość jest wolna od roszczeń praw osób trzecich, i że nie są prowadzone w stosunku do przedmiotowej nieruchomości żadne postępowanie egzekucyjne.

/sprzeciw od wyroku zaocznego k.87 – 88/

Postanowieniem z 4 maja 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zwolnił pozwaną J. O. od kosztów sądowych w zakresie opłaty od sprzeciwu od wyroku zaocznego i oddalił wnioski o zwolnienie od kosztów w pozostałym zakresie oraz oddalił wniosek pozwanej o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności.

/postanowienie k.95/

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2021 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi udzielił zabezpieczenia roszczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania przez J. O. nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...) oraz wpisanie w księdze wieczystej o numerze (...) ostrzeżenia o zakazie zbywania nieruchomości.

/postanowienie k.111/

Do momentu zamknięcia rozprawy strony nie zmieniły swoich stanowisk.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

I. M. (1) zawarła z (...) Bankiem Spółdzielczym umowę kredytu konsumenckiego nr (...) - (...). Kredytodawca wypowiedział umowę kredytową wobec braku spłaty należności przez kredytobiorcę.

/bezsporne/

Kredytodawca (...) Bank Spółdzielczy wniósł pozew przeciwko I. M. (1) i U. A.. Sąd Rejonowy w (...) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w dniu 30 lipca 2008 roku. Postanowieniem z dnia 24 listopada 2008 roku Sąd Rejonowy w (...) nadał nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

/nakaz zapłaty k.9/

(...) Bank Spółdzielczy wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko I. M. (1) i U. A.. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone ze świadczenia emerytalno – rentowego U. A. i komornik ustalił jego bezskuteczność już 26 czerwca 2017 roku.

/wezwanie do uiszczenia zaliczki na wydatki k.10, wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania k.11, wysłuchanie wierzyciela k. 14/

Pismem z dnia 16 września 2014 roku wierzyciel (...) Bank Spółdzielczy w M. wniósł o kontynuowanie egzekucji z przysługującego dłużnicze U. A. świadczenia emerytalno – rentowego oraz o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z:

- 1/2 udziału przysługującego dłużnicze I. M. (2) w nieruchomości położonej w miejscowości Z. w gminie T., dal której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą o nr (...)

- 1/2 udziału przysługującego dłużnicze I. M. (2) w nieruchomości położonej w miejscowości Z. w gminie T., dal której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą o numerze (...)

/pismo wierzyciela k.12/

I. M. (1) w piśmie z 18 marca 2015 roku wniosła do (...) Banku Spółdzielczego o zaprzestanie egzekucji z przysługujących jej udziałów w nieruchomości.

/pismo dłużniczki k.13/

W dniu 27 lutego 2018 roku w formie aktu notarialnego (Rep. A 752/2018) I. M. (1) udzieliła swojemu synowi D. M. pełnomocnictwa upoważniając go do dokonania darowizny całych jej udziałów na rzecz dowolnych osób fizycznych na warunkach według uznania pełnomocnika we własności

- nieruchomości położonej w miejscowości Z., w gminie T., działki gruntu numer (...) objętej księgą wieczystą nr (...);

-nieruchomości położonej w miejscowości Z., w gminie T., składającej się z działek gruntu numer (...) objętej księgą wieczystą nr (...).

I. M. (1) umocowała D. M. również od składania w jej imieniu oświadczeń woli, wniosków, w tym wniosków wieczystoksięgowych oraz do dokonywania wszelkich czynności faktycznych i prawnych przy wykonywaniu pełnomocnictwa.

/akt notarialny k.74/

W dniu 3 marca 2018 roku, D. M. dokonał w formie aktu notarialnego (Rep. A numer (...)) darowizny udziału we własności udziału 1/2 nieruchomości położonej w miejscowości Z., objętej księgą wieczystą nr (...) na rzecz J. O.

/akt notarialny Rep. A numer (...) k.75 – 77/

I. M. (3) zmarła 17 maja 2019 roku.

/ksero odpisu skróconego aktu zgonu k.16/

Wartość udziału 1/2 w prawie własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działki o numerze (...) z obrębu ewidencyjnego Z., o łącznej powierzchni 144 m², objętej księgą wieczystą o numerze (...) według stanu i cen aktualnych wynosi 3024 zł

/opinia biegłego k.121 – 157/

Poczynione ustalenia faktyczne Sąd oparł na dokumentach załączonych do akt sprawy oraz poświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopiach, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a także na dowodzie z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości. Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości, zaś wyrok zaoczny podlega utrzymaniu w mocy w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego uznania umowy za bezskuteczną.

W ramach przedmiotowego postępowania powód wnosił o uznanie za bezskuteczną w stosunku do siebie umowy darowizny z dnia 8 marca 2018 roku (Rep. A numer (...)), której przedmiotem był udział 1/2 w nieruchomości składającej się z działek gruntu nr (...), znajdującej się w miejscowości Z., w gminie T., objętą księgą wieczystą nr (...), zawartej przez dłużnika – I. M. (1) w imieniu której działał jej syn D. M. jako darczyńcę z J. O. jako obdarowaną, z pokrzywdzeniem powoda, któremu przysługuje wierzytelność w wysokości 20 966,17 zł, ustalona nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w (...) w postępowaniu nakazowym w dniu 30 lipca 2008 roku, w sprawie o sygnaturze akt I Nc 586/08. Pozwana w toku sprawy zakwestionowała jedynie wartość przedmiotu sporu wskazanego w pozwie, wskazując że przedmiotowa nieruchomość ma niewielką powierzchnię i nie posiada żadnego znaczenia gospodarczego.

Na wstępie rozważań sprawnych należy wskazać, że w sprawie został wydany wyrok zaoczny. Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany w wyznaczonym terminie nie złożył odpowiedzi na pozew sąd może wydać wyrok zaoczny. W niniejszej sprawie strona pozwana nie wniosła skutecznie odpowiedź na pozew, wobec zwrócenia pisma z uwagi na niezuzupełnienie jego braków formalnych w wyznaczonym terminie. Strona pozwana na podstawie art. 344 k.p.c. wniosła sprzeciw od wyroku zaocznego.

Stosownie do przepisu art. 527 § 1 k.c., stanowiącego podstawę zgłoszonego żądania, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. W myśl § 2 powołanego przepisu czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

Z cytowanego przepisu wynikają następujące przesłanki, które muszą być spełnione kumulatywnie, by doszło do uwzględnienia powództwa:

1. istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności,
2. dokonanie przez dłużnika z "osobą trzecią" czynności prawnej,
3. dokonanie przez dłużnika czynności "z pokrzywdzeniem wierzycieli", a zarazem takiej, z której "osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową",
4. dokonanie przez dłużnika czynności "ze świadomością pokrzywdzenia",

5. działanie osoby trzeciej w złej wierze.

Stosownie natomiast do art. 528 k.c. jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba trzecia nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Nadto zgodnie z art. 529 k.c. jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli; to samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny.

Dodać należy, że ocena zaistnienia wskazanych przesłanek musi być odniesiona do stanu faktycznego, powołanego i udowodnionego przez strony, bowiem stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, a zatem co do zasady na powodzie. Zakres żądania pozwu, obejmujący zarówno podstawę prawną, jak i okoliczności faktyczne, tworzy jednocześnie granice rozpoznania sprawy przez Sąd.

W powództwie opartym na skardze pauliańskiej, powód, będący wierzycielem, powinien wskazać nie tylko czynność, która została dokonana z jego pokrzywdzeniem, sam fakt pokrzywdzenia, okoliczności subiektywne po stronie dłużnika i pozwanego, ale przede wszystkim winien wskazać, że istnieje dłużnik oraz że pozwany uzyskał od niego korzyść majątkową kosztem powoda w tym sensie, że powód, na skutek wynikłej niewypłacalności dłużnika, nie jest w stanie zaspokoić się z majątku dłużnika odnośnie do swojej wierzytelności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2000 r., V CKN 149/00). Sąd Najwyższy w wyroku z 27 listopada 2003 r. (III CKN 355/01) zaakcentował, że sprecyzowanie wierzytelności (obejmująca przynajmniej jej istnienie, tytuł prawny i wysokość) należy do wierzyciela, bowiem wierzyciel wyznacza w skardze z art. 527 k.c. przedmiot ochrony pauliańskiej. Ochroną pauliańską objęta jest zawsze konkretna wierzytelność, stanowiąca przedmiot żądanej przez wierzyciela ochrony, a nie wszelkie bliżej nieoznaczone prawa powoda. Wskazanie wysokości wierzytelności jest tym bardziej istotne, że bezskutecznością może być objęta jedynie czynność prawna dłużnika maksymalnie do rozmiarów konkretnej wierzytelności przysługującej wierzycielowi, stąd sentencja wyroku wydanego na podstawie art. 527 § 1 k.c., a co za tym idzie żądanie pozwu wyznaczające granice rozpoznania sprawy i rozstrzygnięcia musi określać wierzytelność, której ochronie wyrok ze skargi pauliańskiej ma służyć, stanowiąc podstawę pierwszeństwa w zaspokojeniu wierzytelności, stosownie do art. 532 k.c.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wszystkie przesłanki dotyczące skargi pauliańskiej zostały przez powoda wykazane. W pierwszej kolejności wskazać należy, że powód posiadał wierzytelność względem zmarłej dłużniczki I. M. (1). Zgodnie ze stanowiskiem strony powodowej I. M. (1) zawarła z (...) Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w M. umowę kredytu konsumenckiego nr (...). Umowa została wypowiedziana przez kredytodawcę z powodu braku spłaty należności przez kredytobiorcę. (...) Bank Spółdzielczy w celu wyegzekwowania wierzytelności wniósł pozew przeciwko I. M. (1) oraz U. A., która była poręczycielką dłużniczki do Sądu Rejonowego w (...) który w dniu 30 lipca 2008 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym na kwotę 11 619 zł oraz przyznał 2 563 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Nakaz otrzymał klauzulę wykonalności w dniu 24 listopada 2008 roku, a następnie powód wszczął postępowanie egzekucyjne. Biorąc pod uwagę powyższy stan, wskazać należy że powód wykazał, że posiada interes prawny w żądaniu uznania umowy darowizny za bezskuteczną. Wskazać należy również, że pozwana nie kwestionowała istnienia wierzytelności I. M. (1).

Zgodnie z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym w sprawie, D. M., który uzyskał pełnomocnictwo notarialne od I. M. (1) (Rep. A numer (...)) darował I. M. (1) udział w przedmiotowej nieruchomości (Rep. A numer (...)). Wskazać należy, że co prawda dłużniczka I. M. (1) nie dokonała samodzielnie darowizny na rzecz pozwanej, aczkolwiek zrobił to w jej imieniu jej syn D. M.. Nie zmienia to jednak faktu, iż czynność ta była wykonana w imieniu i na rachunek dłużniczki.

Kolejną przesłanką, która została w ocenie Sądu spełniona to dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli, na mocy której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową. Zgodnie z przedstawionymi przez stronę powodową dokumentami z postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego A. R. egzekucja ze świadczenia emerytalno – rentowego pozostawała bezskuteczna. I. M. (1) posiadała zadłużenie w łącznej kwocie 93 193,07 zł u 7 wierzycieli, natomiast miesięczne odsetki naliczane od zadłużenia wynosiły 541,88 zł na dzień 2 września 2014 roku. Dłużniczka nie posiadała nadpłaty podatków w Urzędzie Skarbowym, a ruchomości znajdujące się w wynajmowanym mieszkaniu nie przedstawiały wartości nabywczej. Pismem z dnia 16 września 2014 roku wierzyciel zwrócił się do Komornika z wnioskiem o przeprowadzenie egzekucji z udziałów w przedmiotowych nieruchomościach, które przysługiwały dłużniczce. Zgodnie zaś z cytowanym wyżej art. 529 k.c. w przypadku, w którym w chwili darowizny dłużnik był już niewypłacalny, co miało miejsce w niniejszej sprawie, zachodzi domniemanie, iż dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Należy przy tym podkreślić, iż domniemanie to jest wzruszalne, jednak ciężar jego wzruszenia spoczywał na pozwanej – która w niniejszej sprawie nie wniosła nawet twierdzeń jego dotyczących.

Nie mniej jednak w ocenie Sądu I. M. (1) działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Omawiając daną przesłankę skargi pauliańskiej, w pierwszej kolejności należy wskazać, że pełnomocnictwo które I. M. (1) nadała D. M. odnosi się jedynie do dokonywania darowizn udziałów w przedmiotowej nieruchomości na rzecz dowolnych osób fizycznych na warunkach według uznania pełnomocnika oraz do składania w jej imieniu oświadczeń woli, wniosków wieczystoksięgowych oraz do dokonywania wszelkich czynności faktycznych i prawnych przy wykonywaniu niniejszego pełnomocnictwa. Tak sformułowane pełnomocnictwo, w opinii Sądu wskazuje na zamiar I. M. (1) do zbycia nieruchomości. Zgodnie natomiast z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym, dłużniczka miała również świadomość, iż wierzyciel będzie chciał przeprowadzać egzekucję z jej udziałów na przedmiotowej nieruchomości – świadczy bowiem o tym treść pisma dłużniczki do wierzyciela z dnia 18 marca 2015 roku w którym wnosi o zaprzestanie egzekucji z w/w udziałów. Ponadto, wskazać należy że pomiędzy udzieleniem pełnomocnictwa D. M. a zawarciem umowy darowizny minęło zaledwie 9 dni (pełnomocnictwo udzielono 27 lutego 2018 roku, a umowa darowizny jest z 8 marca 2018 roku). Powyższe okoliczności wskazują na działanie ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Zgodnie z opinią biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, wartość udziału $\frac{1}{2}$ w prawie własności nieruchomości gruntowej stanowiącej działki nr (...) z obrębu ewidencyjnego Z. według stanu i cen aktualnych wynosi 3 024 zł. Wskazać należy, iż co prawda dana suma nie wystarczy na pokrycie całości roszczeń powoda, aczkolwiek zbycie przez dłużniczkę w/w udziałów spowodowało zwiększenie niewypłacalności dłużniczki, a zatem pokrzywdzenia wierzycieli. Poprzez dokonanie darowizny, bez wątpliwości pozwana J. O. otrzymała korzyść majątkową.

Ostatnią przesłanką skargi pauliańskiej zgodnie z cytowanym powyżej art. 527 k.c. jest działanie osoby trzeciej w złej wierze. Wskazać należy jednak, że zgodnie z przywołanym wcześniej art. 528 k.c. w przypadku czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, to wierzyciel może żądać uznania czynności prawnej za bezskuteczną nawet jeśli dana osoba nie była w tzw. „złej wierze” (tj. osoba trzecia nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej działalności nie mogła się dowiedzieć że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli). Pozwana J. O. otrzymała udział w przedmiotowych nieruchomościach w drodze umowy darowizny, która jest nieodpłatna, a zatem przywołany art. 528 k.c. ma tutaj zastosowanie.

Reasumując, Sąd uznał, że żądanie strony powodowej o uznaniu umowy darowizny za bezskuteczną jest zasadne.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd w pkt. 1 wyroku utrzymał w mocy pkt 1 wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z 23 marca 2021 roku wydanego w sprawie I C 1702/20 który uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) Banku Spółdzielczego z siedzibą w M. umowę darowizny udziału $\frac{1}{2}$ (jednej drugiej) w nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...), sporządzonej w formie aktu notarialnego w dniu 8 marca 2018 roku przed notariuszem A. G., Rep. A numer (...) między darczyńcą I. M. (1) a obdarowaną J. O. do wysokości wierzytelności przysługujących powodowi w stosunku do dłużnika I. M. (1).

W pkt. 2 wyroku, Sąd uchylił wyrok zaoczny w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i orzekł o nich ponownie. W pierwszej kolejności wskazać należy, że na skutek wniosku pozwanej doszło do zmiany oznaczenia wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 9 maja 2018 roku (sygn. akt IV CSK 493/18) dla oznaczenia wartości przedmiotu sporu w powództwie dotyczącym skargi pauliańskiej miarodajne są dwie wartości: albo wartość tego, co na skutek zaskarżonej czynności z majątku dłużnika wyszło lub do niego nie weszło, albo wysokość wierzytelności wraz z zaległymi należnościami ubocznymi za czas poprzedzający wniesienie pozwu, w zależności od tego, która z tych wielkości jest niższa. Powód wnosząc pozew w niniejszej sprawie oznaczył wysokość przysługującej mu wierzytelności wobec dłużniczki na kwotę 20966,17 zł, jednak po sprawdzeniu przez biegłego Sąd ustalił, iż wartość przedmiotu, który wyszedł z majątku dłużniczki jest niższa i wynosi 3024 zł.

Ponownie orzeczenie o kosztach nastąpiło jednak w dalszym ciągu na podstawie art. 98 k.p.c., gdyż strona powodowa wygrała proces w całości, a zatem należy się jej od pozwanej zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości – tj. w kwocie 1217 zł. Należy przy tym stwierdzić, iż powódka nie uległa w zakresie żądania głównego w żadnej mierze, zaś stanowisko procesowe pozwanej okazało się zasadne jedynie w zakresie ubocznej okoliczności ustalanie wartości przedmiotu sporu. Na kwotę kosztów poniesionych przez powódkę składa się opłata od pozwu w wysokości 300 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 900 zł, zgodnie z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tj. z dnia 3 stycznia 2018 r., Dz.U. z 2018 r. poz. 265) - obie te kwoty w wysokości odpowiadającej ustalonej wartości przedmiotu sporu, a także opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W pkt. 3 wyroku, Sąd na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 u.k.s.c, Sąd nakazał zwrócić ze środków Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi na rzecz powoda kwotę 849 zł tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu wobec ustalenia, iż wartość przedmiotu sporu jest niższa i niższa jest opłata od pozwu.

W pkt. 4 wyroku, Sąd orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych, i przejął je na rachunek Skarbu Państwa. Koszty te zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu winny obciążać pozwaną w kwocie 3857,93 zł – jednak mając na uwadze trudną sytuację materialną pozwanej Sąd postanowił nie obciążać jej tą kwotą. Jednocześnie nie było podstaw do obciążenia powoda tymi kosztami.